

Crna Gora
SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Broj 35/6 - 20

Podgorica, 16. 06. 2020 god.

CRNA GORA
OSNOVNO DRŽAVNO TUŽILAŠTVO
Ktr.br.92/20
Cetinje, 05. jun 2020.godine
DM/MV

SAVJET ZA GRAĐANSKU KONTROLU RADA POLICIJE

Podgorica

Obavještavam Vas da sam povodom dostavljenih spisa Uprave policije-Odjeljenja bezbjednosti Cetinje br.17/6-1-074/2020-1659 od 15.05.2020. godine, a po Vašoj preporuci, našao da **nema osnova za pokretanje krivičnog postupka protiv bilo kojeg lica, za bilo koje krivično djelo, za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.**

Naime, iz Vašeg zaključka broj 35/3-20 od 23. aprila 2020.godine, proizilazi da je taj Savjet, po sopstvenoj inicijativi, provjerio postupanje policijskih službenika Odjeljenja bezbjednosti Cetinje prema B Č iz Bara. Iz tačke 5. zaključka proizilazi da je Uprava policije dostavila Savjetu na uvid kompletnu dokumentaciju sačinjenu prilikom postupanja policijskih službenika koja uključuje i obavještenje prikupljeno od građanina Č, iz kojeg je jasno da je namjeravao da se mirno služi pravima garantovanim Ustavom Crne Gore i Evropskom konvencijom o ljudskim pravima. Iz tačke 6., 7., 8. i 9. u bitnom proizilazi da je Savjet ocijenio da odgovor Uprave policije ne sadrži osnovana, razumna i uvjerljiva pojašnjenja konketnog postupanja policijskih službenika prema građaninu Č. Takođe proizilazi da je pogrešno procijenjena opasnost po bezbjednost građanina Č i da je policija svoje radnje trebala primijeniti prema grupi lica koja je eventualno ograničavala osnovna prava i slobode građanina Č. Savjet je ocijenio da je došlo do povrede suštinskih prava B Č i da je povređena praksa Evropskog suda za ljudska prava u kojoj sloboda izražavanja predstavlja osnovni temelj demokratskog društva. Prema tački 10. predmetnog zaključka preporuka je da načelnik OB Cetinje dostavi spise nadležnom državnom tužiocu, radi ocjene, da li su se u

konkretnom slučaju ostvarili bitni elementi bića krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti, posebno kod pitanja slobode kretanja i lišenja slobode.

Iz obavještenja prikupljenih od građanina B Č proizilazi da je dana 08.03.2020.godine, u 09,00 časova, planirana liturgija u cetinjskom Manastiru povodom praznika "Nedjelja pobjede pravoslavlja", koja se tradicionalno održava svake godine. On je dana 07.03.2020.godine, oko 14,30 časova, uzeo krst koji je lično 2007.godine donio iz Jerusalima i poklonio crkvi Sv. Nikole u Starom Baru i krenuo pješke prema Cetinju. To je bio njegov znak protesta, jer je prvi put ove godine zabranjena tradicionalna litija na Cetinju. Dakle, ovo nije litija koja se organizovala povodom usvajanja Zakona o slobodi vjeroispovjesti, već tradicionalna litija koja se održavala svake godine, i ovu zabranu je shvatio kao udarac na crkvu, na pravoslavlje, kao i na slobodu okupljanja kretanja i druge slobode. Na putu koji je prošao pješke, noseći pomenuti krst, od Starog Bara do mjesta Brajići iznad Budve, nije imao problema, ali je u mjestu Brajiće, od strane patrole policije zaustavljen dana 08.03.2020. godine, oko 00,30 časova. Tu se zadržao sve do 03,30 časova i tom prilikom mu je policija objasnila da će ukoliko nastavi put prema Cetinju biti ugrožena njegova lična bezbjednost. U međuvremenu je na lice mjesta stigao i sveštenik J P, ali mu je i pored toga policija sugerisala da ne treba nastaviti put, na koji način smatra da su mu uskraćena vjeska i moralna prava.

Iz dopisa Uprave policije-Odjeljenja bezbjednosti Cetinje proizilazi da je povodom protesne šetnje građanina B Č najavljen putem društvenih mreža. Imajući u vidu događaje koji su prethodili ovoj protesnoj šetnji Uprava policije-Odjeljenje bezbjednosti Cetinje je donijela rješenje o zabrani javnog okupljanja povodom "Nedjelje pravoslavlja". Prema operativnim informacijama sa terena, od saradnika, pojedinaca i grupa, te društvenih mreža, postojala je sumnja da B Č prijeti opasnost po njegovu bezbjednost. Iz tih razloga je dežurni starješina OB Cetinje, T M obavio razgovor sa B Č i upoznao ga sa bitnim činjenicama i okolnostima koje se tiču eventualnog ugrožavanja njegove bezbjednosti, ukoliko bi nastavio dalje kretanje prema Cetinju. Nakon obavljenog razgovora, građanin B Č je prihvatio da se vrati u Bar, sa sveštenikom J P. To vozilo su, iz razloga bezbjednosti, ispratili policijski službenici do opštine Bar. Dana 07.03.2020. godine, oko 22,00 časova, T M je na parking prostoru Ćipur u Cetinju zatekao P I, P K, K N.

K P , V I i Đ R , sve iz Cetinja, koji su mu u razgovoru saopštili da podržavaju rješenje o zabrani navedenog javnog okupljanja i da su u saznanju da je jedno lice krenulo pješke iz Bara na protesnu šetnju zbog zabrane litije. Nakon što im je T M saopštio da je rješenje o zabrani javnog okupljanja na snazi, isti su se razišli. Iz dopisa dalje proizilazi da su policijski službenici prilikom preduzimanja radnji iz svoje nadležnosti postupali u skladu sa članom 24-USlova za primjenu policijskih ovlašćenja, članom 52d-Privremeno ograničenje slobode kretanja i članom 53-Davanje upozorenja, Zakona o unutrašnjim poslovima (Službeni list CG 87/2018).

Iz obavještenja prikupljenih od građanina R E i l V , proizilazi da su dana 07.03.2020.godine, samoinicijativno došli na parking Ćipur, da bi pitali policiju da li je donešeno rješenje o zabrani litije koja je bila najavljena za dan 08.03.2020.godine. Kada su obaviješteni da je donesena ta odluka otišli su kući. Iz obavještenja prikupljenih od građanina N K , P K , I P i P K . proizilazi da su dana 07.03.2020.godine, negdje oko 22,00 časova, na parking prostoru Ćipur vidjeli nekoliko lica i policiju. Iz razgovora sa njima saznali su da je policija zabranila skup koji je bio zakazan za dan 08.03.2020.godine i nakon toga su otišli.

Iz rješenja Uprave policije-Odjeljenja bezbjednosti Cetinje 17/6-1 broj: 217/20-1050/4 od 04.03.2020.godine, se utvrđuje da se:

1.Ne dozvoljava održavanja javnog okupljanja u pokretu povodom vjerskog praznika "Nedjelja pravoslavlja" u organizaciji Pravoslavne Mitropolije Crnogorsko-primorske iz Cetinja, koju zastupa Sekretar Mitropolije protojerej-stavrofor O J , zakazanog za dan 08.03.2020. godine, ulicama grada Cetinja (od Cetinjskog Manastira do Hrama na Ćipuru, zatim pored Dvora kralja Nikole, ulicom Njegoševom, prema Vlaškoj crkvi, a u povratku pored zgrade Francuske Ambasade prema Bogosloviji i Manastiru), u cilju sprječavanja narušavanja javnog reda i mira, vršenja krivičnih djela, kao i iz razloga bezbjednosti lica i imovine, jer postoji stvarna opasnost da bi, prilikom održavanja pomenutog javnog okupljanja, do istog moglo doći.

2.Organizator javnog okupljanja, Pravoslavna Mitropolija Crnogorsko-primorska iz Cetinja, dužna je da odmah po prijemu rješenja kojim se privremeno ne dozvoljava održavanje javnog okupljanja u pokretu o tome obavijesti javnost na način na koje je javno okupljanje i najavljeno.

3. Tužba na odlaže izvršenje rješenja, shodno članu 15 stav 3 Zakona o javnim okupljanjima i javnim priredbama.

Imajući u vidu da iz obavještenja prikupljenih od građanina B. Č., proizilazi da se dana 07.03.2020. godine, uputio za Cetinje, u znak protesta zato što je ove godine prvi put zabranjena litija povodom praznika "Nedjelja pobjede pravoslavlja" i da je u mjestu Brajići dana 08.03.2020. godine, oko 00,30 časova, od strane policije obaviješten da ukoliko nastavi put prema Cetinju, postoji bojazan da bi bila ugrožena njegova lična bezbjednost, a pri činjenici da Uprava policije-Odjeljenje bezbjednosti Cetinje rješenjem 17/6-1 broj: 217/20-1050/4 od 04.03.2020. godine, nije dozvolila održavanje javnog okupljanja povodom navedenog vjerskog praznika, osnovnom člana 14 Zakona o javnim okupljanjima i javnim priredbama, to nalazim da ne postoji osnovana sumnja da su se u radnjama ovlašćenih policijskih službenika Uprave policije-Odjeljenja bezbjednosti Cetinje ili pak nekog drugog lica, ostvarili bitni elementi bića krivičnog djela za koje se goni po službenoj dužnosti. Dakle, predmetno rješenje, kojim se ne dozvoljava održavanja javnog okupljanja u pokretu povodom vjerskog praznika "Nedjelja pravoslavlja" u organizaciji Pravoslavne Mitropolije Crnogorsko-primorske iz Cetinja, je donijeto radi sprječavanja narušavanja javnog reda i mira, vršenja krivičnih djela, kao i ugrožavanja bezbjednosti lica i imovine, kako to propisuje član 14 stav 1 Zakona o javnim okupljanjima i javnim priredbama. Protiv ovog rješenja podnijeta je tužba Upravnom sudu Crne Gore, koja nije odlagala izvršenje rješenja. Upravi sud Crne Gore u presudi U.br.1071/20 od 06.03.2020. godine, odbija tužbu Pravoslavne mitropolije Crnogorsko-primorske, protiv rješenja Uprave policije-Odjeljenja bezbjednosti Cetinje, 17/6-1 broj 217/20-1050/4 od 04.03.2020. godine. U obrazloženju presude se navodi da je tuženi pravilno utvrdio činjenično stanje i donio zakonitu odluku, nakon provedene bezbjedonosne procjene, pa bi se održavanjem navedenog vjerskog skupa mogao narušiti javni red i mir, doći do vršenja krivičnih djela i ugroziti, ili narušiti bezbjednost lica i imovine, s obzirom da za to postoji stvarna opasnost. U obrazloženju se dalje navodi da pravo slobode okupljanja i udruživanja je utemeljeno članom 11 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, i to u situaciji kada se uz navedeno rješava i o pravu slobode misli, savjesti i vjeroispovjesti, kao i pravo na slobodu izražavanja takođe zagarantovanih članom 9 i 10 Evropske konvencije. Međutim, ova prava moraju biti u ravnoteži i pojedinačno i skupa, te ne smiju imati prevagu nad drugim osnovnim ljudskim pravima i slobodama, tj. biti suprotstavljene ideji ljudskih prava i sloboda na kojima se zasniva

Konvencija, što opet znači da se ne mogu primjenjivati apsolutno bez ikakvih ograničenja. Sva pobrojana prava podliježu ograničenjima u samoj Konvenciji (član 9 stav 2, član 10 stav 2 i član 11 st.2 Evropske konvencije), a koja ograničenja su razrađena u nacionalnom zakonodavstvu kroz citiranu zakonsku odredbu iz člana 14 Zakona o javnim okupljanjima i javnim priredbama. Svaka odluka koja znači ograničavanje ostvarenja navedenih prava, mora biti zasnovana na prihvatljivoj procjeni relevantnih činjenica, pa je tuženi pravilno procijenio opasnost po bezbjednost učesnika skupa i javni red i mir i pravilno procijenio da je prijetnja prisutna u onom obimu kojim se iziskuje privremena zabrana okupljanja. Nadalje, u konkretnom slučaju, po mišljenju ovog tužioca, bili su ispunjeni uslovi da policijski službenici Uprave policije-Odjeljenja bezbjednosti Cetinje, primijene ovlašćenja iz člana 24 Zakona o unutrašnjim poslovima, upravo radi izvršenja rješenja 17/6-1 broj: 217/20-1050/4 od 04.03.2020.godine. Takođe su policijski službenici kritične prilike, shodno članu 52d st.1. tač. 1. i 2. i 53 tač.1. Zakona o unutrašnjim poslovima, mogli privremeno ograničiti pristup i kretanje B Č, jer je postojala opasnost da može doći do opasnosti za njegov život, izvršenja krivičnog djela ili prekršaja na njegovu štetu, odnosno isti je upozoren da može dovesti u opasnost svoju bezbjednost, ukoliko bi nastavio dalje kretanje prema Cetinju. Policijski službenik T M je shodno članu 52d stav 4 Zakona o unutrašnjim poslovima, saopštio građaninu E Č razloge sprovođenja iz radnje iz stava 1 ovog člana. Opasnost se procjenjuje prema konkretnom slučaju, a činjenica da iz obavještenja prikupljenih od građanina R Đ I V, N K, P K, I P i P K proizilazi da su na miran način izrazili interesovanje, da li će doći do kršenja zabrane iz rješenja Uprave policije-Odjeljenja bezbjednosti Cetinje 17/6-1 broj: 217/20-1050/4 od 04.03.2020. godine, što predstavlja dodatni razlog da je izvršena pravilna procjena policijskih službenika u pogledu daljeg kretanja B Č.

Ukoliko nijeste saglasni sa ovom odlukom, imate pravo da protiv lica koje smatrate odgovornim za predmetni događaj, podnesete ovom tužilaštvu ili Upravi policije-Odjeljenju bezbjednosti Cetinje, krivičnu prijavu za krivično djelo za koje se gonjenje preduzima po službenoj dužnosti.

